

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec T-341/18

(výňatky)

**Nec Corp.
proti
Európskej komisii**

Rozsudok Všeobecného súdu (deviata rozšírená komora) z 29. septembra 2021

„Hospodárska súťaž – Kartely – Trh hliníkových a tantalových elektrolytických kondenzátorov – Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP – Koordinácia cien v rámci celého EHP – Pripísanie porušovania, ktorého sa dopustila dcérska spoločnosť, jej materskej spoločnosti – Usmernenia k metóde stanovovania výšky pokút z roku 2006 – Závažnosť porušenia – Zvýšenie východiskovej sumy pokuty za recidívu – Proporcionalita – Neobmedzená právomoc“

1. *Hospodárska súťaž – Pokuty – Suma – Určenie – Voľná úvaha Komisie – Súdne preskúmanie – Neobmedzená právomoc súdu Únie – Rozsah – Nahradenie odôvodnenia napadnutého aktu*
(Články 101, 102, 261 a 263 ZFEÚ; nariadenie Rady č. 1/2003, článok 31)

(pozri body 44, 45)

2. *Hospodárska súťaž – Pravidlá Únie – Porušenia – Pripísanie – Materská spoločnosť a dcérske spoločnosti – Hospodárska jednotka – Kritériá posúdenia – Domnienka rozhodujúceho vplyvu uplatňovaného materskou spoločnosťou na dcérske spoločnosti, ktoré sú v úplnom alebo takmer úplnom vlastníctve materskej spoločnosti – Vyvrátiteľnosť*
(Článok 101 ZFEÚ)

(pozri body 49 – 57)

3. *Hospodárska súťaž – Pokuty – Suma – Určenie – Úprava základnej výšky – Pritiažujúce okolnosti – Recidíva – Pojem*
(Nariadenie Rady č. 1/2003, článok 23 ods. 2; oznámenie Komisie 2006/C 210/02, bod 28 prvá zarážka)

(pozri body 75 – 77)

4. *Hospodárska súťaž – Pokuty – Suma – Určenie – Úprava základnej výšky – Priťažujúce okolnosti – Recidíva – Pripísanie porušovania, ktorého sa dopustila dcérska spoločnosť, jej materskej spoločnosti – Samostatná pokuta uložená výlučne materskej spoločnosti – Recidíva iba zo strany materskej spoločnosti*
(Článok 102 ZFEÚ; Dohoda o EHP, článok 54; nariadenie Rady č. 1/2003, článok 23 ods. 2 a 3; oznámenie Komisie 2006/C 210/02, bod 28)

(pozri body 81 – 90)

5. *Hospodárska súťaž – Pokuty – Suma – Určenie – Úprava základnej výšky – Priťažujúce okolnosti – Recidíva – Voľná úvaha Komisie*
(Článok 101 ZFEÚ; nariadenie Rady č. 1/2003, článok 23 ods. 2 a 3; oznámenie Komisie 2006/C 210/02, bod 28)

(pozri body 103 – 108)

6. *Hospodárska súťaž – Pokuty – Suma – Určenie – Úprava základnej výšky – Priťažujúce okolnosti – Recidíva – Podobné porušenia, ktorých sa postupne dopustili a ktoré vyplývajú zo správania materskej spoločnosti a jej dcérskej spoločnosti – Porušenie zásady proporcionality – Neexistencia*
(Článok 101 ZFEÚ; nariadenie Rady č. 1/2003, článok 23 ods. 2 a 3; oznámenie Komisie 2006/C 210/02, bod 28)

(pozri body 114 – 124)

7. *Hospodárska súťaž – Pokuty – Suma – Určenie – Úprava základnej výšky – Priťažujúce okolnosti – Recidíva – Kritériá uplatnenia*
(Článok 101 ZFEÚ; nariadenie Rady č. 1/2003, článok 23 ods. 2 a 3; oznámenie Komisie 2006/C 210/02, bod 28)

(pozri body 129, 134, 135)

8. *Hospodárska súťaž – Pokuty – Suma – Určenie – Voľná úvaha Komisie – Súdna preskúmanie – Neobmedzená právomoc súdu Únie – Rozsah – Podriadenie sa usmerneniam k metóde stanovovania pokút – Vylúčenie – Povinnosť dodržiavať zásadu rovnosti zaobchádzania*
(Článok 101 ZFEÚ, nariadenie Rady č. 1/2003, článok 31; oznámenie Komisie 2006/C 210/02)

(pozri body 150 – 154)

Zhrnutie

Nec Corp. je spoločnosť so sídlom v Japonsku, ktorá vyrába a predáva tantalové elektrolytické kondenzátory. Od 1. augusta 2009 do 31. januára 2013 Nec Corp. vlastnila 100 % základného imania spoločnosti Tokin Corp. (ďalej len „Tokin“).

Rozhodnutím z 21. marca 2018¹ (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) Komisia konštatovala, že Nec Corp. a Tokin porušili článok 101 ZFEÚ, keď sa zúčastnili na dohodách a/alebo zosúladených postupoch, ktorých cieľom bola koordinácia cenovej politiky pri dodávkach hliníkových a tantalových elektrolytických kondenzátorov. V tejto súvislosti Komisia konštatovala zodpovednosť spoločnosti Tokin z dôvodu jej priamej účasti na tomto karteli od 29. januára 2003 do 23. apríla 2012 a zodpovednosť spoločnosti Nec Corp. ako materskej spoločnosti za obdobie od 1. augusta 2009 do 23. apríla 2012. Napadnuté rozhodnutie uložilo jednak pokutu spoločnosti Tokin spoločne a nerozdielne so spoločnosťou Nec Corp. a jednak individuálne pokuty spoločnostiam Tokin a Nec Corp.

Na účely výpočtu výšky uvedených pokút sa Komisia riadila metodológiou uvedenou v usmerneniach k metóde stanovenia pokút² (ďalej len „usmernenia z roku 2006“).

Po prvé Komisia stanovila základnú sumu s odkazom na hodnotu predajov predmetných elektrolytických kondenzátorov počas posledného celého roka účasti na porušení a uplatnila pri tom násobiace koeficienty v závislosti od dĺžky trvania porušenia. Vzhľadom na to, že zastávala názor, že horizontálne dohody o cenovej koordinácii patria už na základe svojej povahy medzi najzávažnejšie porušenia článku 101 ZFEÚ, Komisia následne stanovila časť hodnoty predaja, ktorá sa má zohľadniť z dôvodu závažnosti porušenia, na 16 %. S cieľom zabezpečiť dostatočne odstrašujúci účinok uložených pokút Komisia okrem toho uplatnila dodatočnú sumu vo výške 16 %.

Po druhé, pokiaľ ide o úpravy základnej výšky pokút, Komisia na jednej strane priznala spoločnosti Tokin a spoločnosti Nec Corp. zníženie základnej sumy pokuty o 3 % z dôvodu, že ich účasť na niektorých stretnutiach nebola preukázaná, a na druhej strane zvýšila základnú sumu pokuty, ktorá sa mala uložiť spoločnosti Nec Corp. o 50 % z dôvodu priťažujúcej okolnosti recidívy podľa bodu 28 usmernení z roku 2006.

V súlade s uvedeným bodom 28 môže byť základná suma pokuty zvýšená až o 100 % za každé porušenie, ak Komisia zistí, že podnik pokračuje v rovnakom alebo podobnom porušení alebo ich opakuje po tom, čo Komisia alebo vnútroštátny orgán hospodárskej súťaže už konštatoval, že tento podnik porušil ustanovenia článku 101 ZFEÚ alebo článku 102 ZFEÚ.

V tejto súvislosti Komisia konkrétne uviedla, že Nec Corp. už bola považovaná za zodpovednú za protisúťažné správanie týkajúce sa koordinácie cien vo vzťahu k „veľkým výrobcom zariadení (OEM) špecializovaným na PC/servery“, ktoré viedlo k prijatiu rozhodnutia Komisie C(2011) 180/09 final z 19. mája 2010 (ďalej len „rozhodnutie DRAM“)³.

Po tretie Komisia priznala spoločnosti Tokin a spoločnosti Nec Corp. za ich spoluprácu na základe oznámenia o spolupráci z roku 2006⁴ zníženie celej pokuty, ktorá by im inak bola uložená za porušenie, o 15 %.

¹ Rozhodnutie C(2018) 1768 final, týkajúce sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec AT.40136 – Kondenzátory).

² Usmernenia k metóde stanovenia pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2).

³ Rozhodnutie Komisie z 19. mája 2010 týkajúce sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/38.511 – DRAM).

⁴ Oznámenie Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch, Ú. v. EÚ C 298, 2006, s. 17.

Nec Corp. podala žalobu o zrušenie napadnutého rozhodnutia, ktorá však bola zamietnutá deviatou rozšírenou komorou Všeobecného súdu. Vo svojom rozsudku Všeobecný súd spresnil podmienky zvýšenia pokuty z dôvodu recidívy.

Posúdenie Všeobecným súdom

Nec Corp. v rámci svojej žaloby spochybňuje najmä zvýšenie pokuty z dôvodu recidívy, ktoré bolo voči nej uplatnené.

Nec Corp. pripomína, že jej zodpovednosť bola úplne odvodená od zodpovednosti spoločnosti Tokin, a po prvé uvádza, že rozhodnutie Komisie zvýšiť jej pokutu z dôvodu recidívy malo za následok, že jej bola pripísaná zodpovednosť presahujúca zodpovednosť jej dcérskej spoločnosti, ktorá nebola v situácii recidívy.

V tejto súvislosti Všeobecný súd pripomína, že keď je zodpovednosť materskej spoločnosti úplne odvodená od zodpovednosti jej dcérskej spoločnosti a nijaký iný faktor individuálne necharakterizuje správanie vytykané materskej spoločnosti, zodpovednosť tejto spoločnosti nemôže ísť nad rámec zodpovednosti jej dcérskej spoločnosti. Faktory týkajúce sa materskej spoločnosti však môžu odôvodňovať to, že jej zodpovednosť a zodpovednosť dcérskej spoločnosti sa posúdi odlišne, aj keď zodpovednosť prvej sa zakladá výlučne na protiprávnom správaní druhej. Faktorom vlastným situácii materskej spoločnosti, ktorý môže viesť k odlišnému posúdeniu jej zodpovednosti v porovnaní so zodpovednosťou jej dcérskej spoločnosti, je pritom práve faktor recidívy.

Vzhľadom na tieto pripomienky Všeobecný súd konštatuje, že v prejednávanej veci zvýšenie pokuty uloženej spoločnosti Nec Corp. zodpovedá okolnosti, ktorá je vlastná jeho situácii a ktorá sa neuplatňuje na jej dcérsku spoločnosť, teda recidíve. Komisia teda mohla posúdiť zodpovednosť spoločnosti Nec Corp. a zodpovednosť jej dcérskej spoločnosti odlišne.

Po druhé Nec Corp. uvádza, že zvýšenie jej pokuty z dôvodu recidívy vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, keďže toto zvýšenie sa vzťahovalo na celé obdobie porušenia od 1. augusta 2009 do 23. apríla 2012, a v dôsledku toho na obdobie pred prijatím rozhodnutia DRAM, ktoré bolo oznámené 19. mája 2010.

V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že zistenie a posúdenie osobitných charakteristík recidívy je súčasťou právomoci voľnej úvahy, ktorou disponuje Komisia pri výbere dôkazov, ktoré treba zohľadniť na účely stanovenia výšky pokút. Komisia preto môže v každom prípade zohľadniť nepriame dôkazy, ktoré môžu potvrdzovať sklon podniku porušovať pravidlá hospodárskej súťaže, vrátane napríklad času, ktorý uplynul medzi predmetnými porušeniami.

Hoci prvé porušenie zo strany spoločnosti Nec Corp. bolo sankcionované po začatí nového kartelu, pokračovanie jej účasti na tomto karteli počas takmer dvoch rokov po oznámení rozhodnutia DRAM svedčí o jej sklone nevyvodzovať z toho primerané dôsledky. Za týchto podmienok rozhodnutie Komisie uplatniť zvýšenie z dôvodu recidívy na základnú sumu pokuty, ktorá zase bola vypočítaná s prihliadnutím na celé obdobie porušenia, nevychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia.

Po tretie Nec Corp. sa odvoláva na porušenie zásady proporcionality, keďže zvýšenie pokuty z dôvodu recidívy sa vzťahovalo na obdobie predchádzajúce rozhodnutiu DRAM a vzhľadom na to, že jej zodpovednosť vyplývala z účasti jej dcérskej spoločnosti na porušení.

Pokiaľ ide o proporcionalitu zvýšenia pokuty, Všeobecný súd pripomenul, že pri stanovení výšky každej pokuty Komisia disponuje voľnou úvahou a nie je povinná na tento účel použiť presný matematický vzorec. Navyše recidíva je okolnosťou, ktorá odôvodňuje značné zvýšenie základnej sumy pokuty, ktoré môže dosiahnuť 100 % tejto sumy. Okrem toho zásada proporcionality vyžaduje, aby sa pri posudzovaní sklonu podniku porušovať pravidlá hospodárskej súťaže vzal do úvahy čas, ktorý uplynul medzi dotknutým porušením a predchádzajúcim porušením týchto pravidiel.

Vzhľadom na tieto pripomienky Všeobecný súd opätovne tvrdí, že pokračovanie v predmetnom porušujúcom správaní zo strany spoločnosti Nec Corp. počas takmer dvoch rokov od oznámenia rozhodnutia DRAM jasne svedčí o jej sklone nevyvodzovať primerané dôsledky zo zistenia porušenia pravidiel hospodárskej súťaže, ku ktorému došlo vo vzťahu k nej. Keďže zvýšenie z dôvodu recidívy môže viesť k zvýšeniu až o 100 % základnej sumy pokuty, Komisia neporušila zásadu proporcionality tým, že stanovila zvýšenie základnej sumy pokuty, ktorá sa má uložiť spoločnosti Nec Corp, na 50 %.

Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne založené na skutočnosti, že jej vlastná zodpovednosť vyplývala z účasti jej dcérskej spoločnosti na porušení a na krátkej dobe, ktorá uplynula medzi okamihom nadobudnutia tejto dcérskej spoločnosti a prijatím rozhodnutia DRAM, Všeobecný súd na jednej strane konštatuje, že žalobkyňa sa považuje za vykonávajúcu rozhodujúci vplyv na túto dcérsku spoločnosť. Na druhej strane Všeobecný súd pripomína, že cieľ potlačiť správania odporujúce pravidlám hospodárskej súťaže by bol zmarený, ak by podnik dotknutý prvým porušením, bol schopný prostredníctvom zmeny svojej právnej štruktúry (nadobudnutím dcérskej spoločnosti, ktorá nemohla byť predmetom vyšetrovania na základe tohto prvého porušenia, ale podieľala sa na spáchaní nového porušenia), znemožniť alebo osobitným spôsobom sťažiť uplatnenie sankcie za recidívu, a tým sa aj vyhnúť tejto sankcii.